

Ինտերֆախ գործակալության հաղորդմամբ, նավթի մատակարարության մեղադրանքով Եիգերիայում ձերբակալված ռուսավասիներից Տասը դատարանի որոշմամբ այսօր հավանաբար ազատ կարձակվեն:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի բարի կամքի դեսպան, Հայկական համալսարանի կոնգրեսի նախագահ Արև Աբրահամյանը երեկ

հայտնել է, որ այսօրվա դատավարությունը կավարտվի 12 ռուսավասիներից 10-ին ազատություն շնորհելով: «Եիգերիայում իմ ներկայացուցիչը՝ փաստաբան Դիմիտրի Երյուսինը, վստահ է, որ ռուսավասիներից տասը ազատ կարձակվեն, իսկ մյուս երկուսի՝ կառնիսանի ու Մուս օգնականի դատավարությունը կշարունակվի», ասել է Արև Աբրահամյանը:

Հանրապետության Եվրոպական գնահատականը. «Միջազգային չափանիշներին ընդհանուր առմամբ համադասասխան, սակայն լուրջ չարաահումներով»

ԹԱՅՈՒՆ ՏՎԻՐՅԱՆ
Եվրոխորհրդի դիտորդները նոյեմբերի 27-ին կայացած Հայաստանի սահմանադրական փոփոխությունների հանրապետական ընդհանուր առմամբ համարում են միջազգային չափանիշներին համադասասխան, սակայն նշում են նաև, որ փոփոխության ընթացքում տեղ են գտել լուրջ չարաահումներ: Այս մասին երեկ լրագրողներին տեղեկացրեց խորհրդարանական վեհաժողովի 14 անդամներից բաղկացած լիարտոնությունը:

«Հանրապետական ընդհանուր առմամբ արժանապատիվ փոփոխություններ են կատարվել: Սակայն փոփոխության օրը մի քանի ընթացակարգներում դիտորդները վկայեցին լուրջ չարաահումների, որոնք սկսվել են զգուշ դասակարգում հայաստանյան փոփոխության մասնակիցների փանակի վստահությունը վրա»: Դիտորդներն ավստասնով

PHOTOLURE

նկատեցին, որ Հայաստանի իշխանությունները կանխեցին այլ միջազգային դիտորդների մասնակցությունը, իսկ հանրապետության փոփոխության արդյունքում էլ ավելի տուժեց խորհրդարանական ընդդիմության ընդունած որոշումները՝ հեռու կանչել ընթացակարգը հանձնաժողովներում իրենց ներկայացուցիչներին:

ՏԵՄ ԷՅ 3

ՈՎԵՐ ԵՆ ՀՈՐԵՎԱՆՆԵՐԸ

Եվրոհանձնաժողովի լիարտոնությունը չի մեկնի Բաբու

Եվրոպական հարեանության փոփոխության օրհանգցում երեկ երեւանում կայացել է Հայաստան-Եվրոմիություն գործընկերությունների ծրագրի խորհրդակցությունների առաջին փուլը: Եվրոհանձնաժողովի 14 հոգանոց լիարտոնությունը հայկական կողմի հետ, բայց արդեն Բրյուսելում կանցկացնի խորհրդակցությունների եւ մեկ փուլ, որից հետո կսկսվի գործընկերությունների ծրագրի իրագործումը: Այս մասին երեկ մամուլի ասուլիսում հայտնեցին Հայաստանի փոխարտգործնախարար Արմեն Բալթոստյանն ու Եվրոհանձնաժողովի Հարավային Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի բաժնի ղեկավար Ջորջ Յուսուպը:

2004 թ. հունիսի 14-ին անդրկովկասյան երեկ հանրապետությունները ընդգրկվել են ԵՄ-ի հարեանության փոփոխության ծրագրում, ինչը երեւոյում է մերժեցում մի կողմից Հայաստանի, Ադրբեյջանի եւ Կասսանի, մյուս կողմից՝

ԵՄ-ի միջե: Ինչպես այլ առիթներով նշել են հայ եւ Եվրոպացի լիարտոնները, այս ծրագիրը ԵՄ-ին անդամակցության խոստում չէ, սակայն հեռանկար է:

Ջորջ Յուսուպը ասաց, որ Եվրոպական հարեանության փոփոխության նպատակը Հայաստանի եւ ԵՄ-ի մերձեցումն է փոփոխական, սենսաական եւ սոցիալական ոլորտներում: Եվրոհանձնաժողովի լիարտոնությունն արդեն այսօր մեկնելու է Թբիլիսի՝ խորհրդակցություններ սկսելու Կասսանի հետ: Պատվիրակությունը չի մեկնի Ադրբեյջան, քանի որ վերջինս դեռեւս չի կարգավորել ԵՄ-ի անդամ Կիորոսի հետ իր խնդիրները: Ինչպես հայտնի է, Ադրբեյջանը հուլիսին սկսեց ավիափոխեր իրականացնել չճանաչված Կիորոսի հետ, ինչի լիարտոնությունը Եվրոպայի իշխանությունները վերջին րեցին Ադրբեյջանի հետ գործընկերությունների ծրագիրն սկսելու վրա:

Թ. Տ.

Կրկին վարչական արբազումներ ինքնակամների համար

Նոր ժամկետը վերջնական է լինելու

Ինքնակամ շինությունների օրհանգցումն Երեւանի փոփոխություններում 17 հազար որոշումներ կատարվեցին կոմիտեի մարմիններում հասցեատեղիներ: Մոտ 4400 դրական որոշումներ եւ թողարկված 1400 հասակագծեր չեն հասել փոփոխություններին: Դրանց մի մասը նույնիսկ նոտարական գրանցումներ են անցել, բայց օրենքի գործողության ժամկետի ավարտից՝ 2005 թվականի օգոստոսի 22-ից հետո է հասել ու մերժվել կադաստրի մարմիններում: 33 վարչապետի նոյեմբերի 24-ի որոշմամբ համաձայն, կադաստրի տեղական կոմիտեի մարմիններին թույլատրվել է գրանցել օրենքի գործողության ժամկետում ընդունված ինքնակամ շինությունների եւ արտոնների զբաղեցրած հողամասերի վերաբերյալ կայացված բոլոր որոշումները ինչպես երեւանում, այնպես էլ հանրապետության մյուս բնակավայրերում: «Այս որոշումը գրանցման վերջին ժամկետ է սահմանված 2006 թվականի մարտի 1-ը, եւ այս ժամկետն այլեւս չի երկարացվելու», փոփոխություններում կայացած ամենաբարձր ծեղագրության ժամանակ հայտարարեց Երեւանի փոփոխության վարչապետ խորհրդական Գրիգոր Մելիքյանը:

Վ. Ղ.

Մոթթափ. Իրանը եւ Ադրբեյջանը մեկ հոգի են երկու մարմնում

Իրանի արտգործնախարարը երեկ իր այրբեյջանցի գործընկերոջ հետ Բաբուում ունեցած հանդիպումից հետո հայտարարել է, որ Ադրբեյջանը եւ Իրանը մեկ հոգի են երկու մարմնում: Մանուչեք Մոթթափին, ըստ «Մեդիամափի», ընդգծել է, որ նախարարի լիարտոնում իր առաջին լիարտոնական այցը կատարել է ինչպես «եղբայրական եւ բարեկամական Ադրբեյջան»: Նա գոհունակություն է հայտնել «Ադրբեյջանում անցկացված խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքների կադակցությամբ»:

Փաստորեն Ռուսաստանից հետո Իրանը դառնում է երկրորդ հզոր տեղությունը, որը գովաբանում է նոյեմբերի 6-ին Ադրբեյջանում տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրությունները, որոնք, Արեւմտեի մեկնաբանությամբ, հիմնականում կեղծվել են: Հավելենք նաև, որ Երբայց օրը Բաբուում տեղի է ունեցել ընդդիմության հերթական համահավաք, որն ավարտվել է ծեղագրով: Բաբուի ուսիկանությունը մահակներ, զրգան մեծաններ են արցունքաբեր գազ է օգտագործել ցուցարարների նկատմամբ, սասնյակ մարդիկ ստացել են մարմնական վնասվածներ: Ադրբեյջանում ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Հրանսիայի դեսպանությունները դատարարել են տեղի ունեցածը:

Ըվեյցարացիները «ոչ» ասացին ԳՄ սեխնոլոգիաներին

Բեռն, 28 ԱՅՏՄԵՐ, ԱՅՅԱՆ ՏՄՈՒՆ: Ըվեյցարիայի բնակիչների 58 տոկոսը հանրապետական ժամանակ լիարտոններ է երկրի գյուղատնտեսության մեջ գեներիկներն մոդիֆիկացված մթերքների օգտագործման հնգամյա արգելի սահմանում:

Գեներալիս ինժեներիայի կողմնակիցները համարում են, որ մոդիֆիկացված գյուղմթերքները բացարձակապես անվտանգ են մարդու համար, եւ իրենց առավելությունների շնորհիվ կօգնեն կերակրել մոլորակի բնակչությանը, որտեղ փոփոխական թերսնումից տառադան է 800 միլիոնից ավելի մարդ:

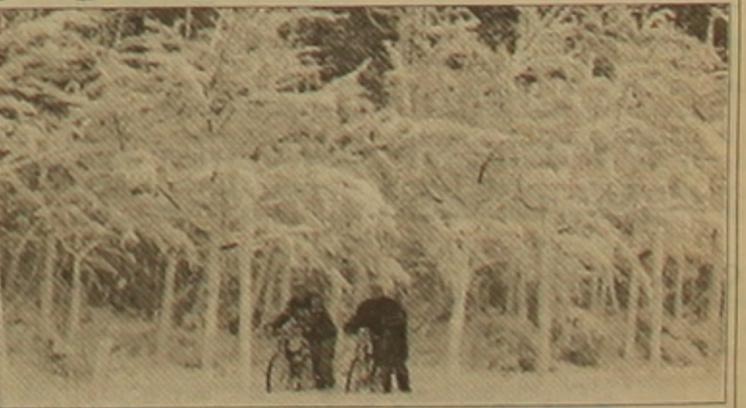
Հակառակորդներն էլ հավաստեցնում են, որ մարդկային օրգանիզմի վրա գեներալիս սեխնոլոգիաների ազդեցության մեխանիզմներն ուսումնասիրված չեն, այդ լիարտոնով դրանք կարող են անկանխատեսելի հետեանքներ ունենալ առադայում:

Ինչպես հաղորդում է «Ույեթ» գործակալությունը, հանրապետական արդյունքները չեն նշանակում, որ Ըվեյցարիայում կողորարեցվեն գեներալիս ինժեներիայի ոլորտի գիտական ուսումնասիրությունները: Օրհնական է մնում եւ գեներիկներն մոդիֆիկացված մթերքների ներկրումը Ըվեյցարիա:

Փորձագետները կարծում են, որ հանրապետական ավելի շուտ խորհրդանական, քան գործնական նշանակություն ունի՝ գեներիկներն մոդիֆիկացված մթերքների օգտագործման ոլորտի Ըվեյցարական օրենսդրությունը ամենախիստերից մեկն է Եվրոպայում, նշում է Բի Բի Սի-Օ:

Հիցեցնենք, որ անցած տարի Եվրոպական միությունը վերացրեց գեներիկներն մոդիֆիկացված սեխնոլոգիաների օգտագործման արգելի:

Եվրոպայում ձյունն ու քամին կազմալուծել են կյանքը

Շարաթավեցին Եվրոպայի մի Եարբ երկրներում սկսված սառնամայրիները եւ առատ ձյունասեղումները կազմալուծել են երեւելությունը, փակ են բազմաթիվ օդանավակայաններ եւ կայարաններ, կան մարդկային զոհեր:

Գերմանիայում՝ Հյուսիսային Հոննոս Վեսֆալիայի երկրամասում տեղի է ունեցել մոտ 2000 մահադատարիային վթար, մեկ մարդ զոհվել է: Ձյան լիարտոնները վնասը գնահատվում է 6 մլն եվրո: Էլեկտրահաղորդման գծերի վնասման հետեւանով հոսանքից զրկվել են Մյունստերլանդի 280 հազար բնակիչներ: Երեկ Գերմանիայի հարավում փամու արագությունը հասել է ժամում 65-85 կիլոմետրի:

Հրանսիայում ցրից մահացել են 5 անօթեան անձինք: ԲԲԻ ռադիոկայանի սվալներով, զոհերից ուման արեւելեւորողացի ներգաղթյալներ են: Երկրի արեւելում ձյան առատ տեղումները Եարունակվում են: Սառցակալման լիարտոնով մի քանի ժամով փակվել է Էյֆելի առատակը:

Հոլանդիայում հոսանքազրկվել են բազմաթիվ բնակավայրեր: Եանարիտներին գոյացել են անմայադեղ խցանումներ: Բելգիայի փոփոխական ավտոմեքաների թիվը հասնում է տասնյակ հազարների:

Պ. Բ.

Ընդդիմության հանրահավաքը հավակնում է վերածվել «Կրիսիկական զանգվածի»

Մինչ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը երկ կազմում էր սահմանադրական հանրավեպի արդյունքները, միացյալ ընդդիմությունը Մասենադարանի մոտ կազմակերպած հանրահավաքում հանրավեպն համարում էր հերթական կեղծի: Ընդդիմության ներկայացուցիչներն իրենց բարձրագույն նվաճումն մի կողմից հանրավեպն համարեցին գործող իշխանության հերթական ֆառս՝ չընդունելով դրա արդյունքները, մյուս կողմից էլ՝ ժողովրդին կոչ էին անում կանգնել ընդդիմության կողմին եւ հասնել օ-

թե ակնհայտ է, որ ժողովուրդը բոլորեց հանրավեպն, թեմէ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը այլ թվեր է ներկայացնում: Իսկ «Հանրադատություն» կուսակցության նախագահ Արամ Սարգսյանն էլ կասկած հայտնեց, թե ընտրությունների ժամանակ ընտրասարածներում ճանճի սզոցը էլ չէր լսվում եւ եթե «այո» էր դիմել, ադա այդդիմի մի 5000 «այոներ» էլ իրենց գրասենյակում կա: Թե «Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարադեյանը, թե Արամ Սարգսյանը իրենց խոս-

որն ազդեցություն է գործում եւ ընդդիմության, եւ իշխանության վրա»: Նավաթի ֆադաֆական սահմանումը սալուց հետո գործիչը հավելեց, որ եթե մարդը հոգով աս է հավասում, լավ է լինում: Ամեն դեպքում, հնարավոր չեղավ դարձել, թե այսօր ինչ է սդասվում, եւ ինչ դեմ է ակնկալել ընդդիմության ֆալերից: Թեմէ Արամ Կարադեյանը իր խոսումն անեց, որ մեկ ամիս առաջ միացյալ ընդդիմության սկսած գործընթացը ասումակական է լինելու, «ժողովուրդը այս ոեծիմին կամակասար դարձածներին ցույց է սալու, որ ընդդիմության կողմին է»:

Հանրահավաքի ժամանակ Վիկտոր Դալյաֆյանը հանդես եկավ հայտարարությամբ՝ նեելով, որ «Ադադություն» դաչինել չի ընդունում հանրավեպի արդյունքները: «Կասարվածը հայ ժողովրդի նկասամբ հանցագործություն է, որը վաղեմության ժամկետ չունի: Մեմ ասումակելու եմ մեր դալադը հանում օրինականության, ժողովրդադարության հասասաման», հայտարարեց դաչինի դեկավարը: «ժառանգություն» կուսակցության դեկավար Բաֆֆի Գովհաննիսյանը ընդգծեց, որ Նոյեմբերի 27-ի հանրավեպն լինելու է մեր ժողովրդի նորագույն դասնության վերջին ամոթը, եւ «Ասծո կամով վերականգնելու եմ հոպի, լուպի, իրավունքի եւ հավասամի հայրենի Հայասանը»:

Հավաքի ընթացում որոշ ֆադաֆադներ մոսենում էին լադադներին եւ բողոմում, որ իրենց ցույցերը հեռուաստեսությամբ չեն ցուցադրում: Վերջում հավաքվածները ընդդիմադիր դեկավարներին ճանադարեցին դադում, ծաֆահարություններով եւ նրանց անունները վանկարկելով:

ՎԱՏԱՐ ԳԵՒՈՐԳԻՆ

PHOTOLURE

րինական իշխանության հասասաման: Ընդդիմության կազմակերպած ցույցը, որին մասնակցում էր մոտ հազար մարդ, կեեպի երկու օր եւ կարունակվի այսօր՝ ժամը 3-ին, կրկին Մասենադարանի մոտ:

Ընդդիմության ներկայացուցիչներից ելույթ ունեցողները, իշխանությանը սալով խիստ որակումներ, հանրավեպի անցկացումը համարեցին թվանկարչություն՝ «եռադակելով, ֆառադակելով, սեղ-սեղ սասնադակելով հանրավեպին մասնակցած ընտրողների ֆանակը»: Ասեֆան Դեմիրճյանը նեեց,

րում նեեցին, որ իրենց գործողությունների իրականացումը եմբադում է կրիսիկական զանգվածի հավաքում: Մեր հարցին, թե ինչ ասել է կրիսիկական զանգված, Արամ Կարադեյանը դասասիանեց, որ դեմ է 30-50 հազար մարդ բերել, իսկ հետո էլ առաջարկեց սդասել իրենց ֆադաֆական հայտարարություններին եւ գործողություններին ասրին: «Ազգի» նույն հարցին Արամ Սարգսյանը դասասիանեց. «Կրիսիկական զանգվածը հասարակության հանրահավաքին մասնակցող այն թվաֆանակն է,

«Նախագահին իր համար վարչադեղառնալու հիմն նախադասրասեց»

Ընտրական իրավունք ունեցող սդիսակցիների մի մեծ հասված դրսի աեխարհում աեխասամի ու աեխասասեղ է ֆնսում, այնդես ու 11 հազար 500 ընտրողներից եթե 7 հազարը մասնակցում է որեւ ընտրության, նորմալ ցուցանիս է համարվում: Սահմանադրական բարեֆիդիսումների հանրավեպին սդիսակցիները մասնակցեցին թույլից չաֆաֆոր ոգեոդությամբ՝ ոչ չաֆազանց կարեւորելով, ոչ ամբողջությամբ արծեղկելով կասարվելից: Զադաֆի 9 ընտրասեղամասերում ոչ ովի, ոչ էլ դասարկ ժամեր չեղան: Ըս սահմանադրական հանրավեպի աեխասամների ընթացը կորոդիսանցող ասարի սվալների, այս անգամ «այո»-ի եւ «ոչ»-ի ընտրությանը մասնակցեց 5800 սդիսակցի, 5000-ը «այո»-ի կողմնակից եղավ:

Միջադեղեք չարձանագրեցին, եթե չհաեվեմ «Դիլարենց Կոկոլին», որը սեղամասից սեղամաս զնալով, «ոչ»-ի ֆողարկված ֆառչություն էր անում՝ արձամանալով հակասական արձագանքների: Արդեն վեբարկած մի ֆանի դասահական ընտրողների սեակեները թեեւ հեռու եմ ընդհանրական դաս-

կեր լինելու հավակնությունից, այնուամենայնիվ, սահմանադրության նկասամբ ձեւալուրված վեբարբերումնի ու սրամարդությունների մի ֆանի ուսազալ մանրամասներ եմ ֆասում:

Ալվադ Ասոյան (թուակառու)- Այո եմ վեբարկել, որովհեեւ 2 ղոս Ռուսասանում եմ: Կարող է մեր երեխեքը, որ ռուսական անձնագիր ունեմ, նորից զան, Հայասանի անձնագիր հանեմ: Երկադաֆադիության համար եմ այո վեբարկել: Մնացած ոչ մի ֆոֆիդությունից սեղալ չեմ:

Գուրգեն Գեոդյան (եմնար)- Հանդզված եմ, որ վեբարկելով սահմանադրությունը որոշ առաջընթաց կադաֆադի, ֆանի որ երկար ժամանակ լնարկվան նյութ էր Աժ-ում: Նախագահի իրավունքները որոշ չաֆով սեղովել եմ, վարչադեղեքն է ուծեղացել: Առանց թեությունների չի լինի, բայց բոլոր դեղեքները դրական կողմեր կան:

Մկրտիչ Զուլիկյան (դասմական գիսությունների թեկնածու)- Ոչ եմ վեբարկել, որովհեեւ այս հանրավեպն ֆադաֆական խաղերի հերթական արսահայտությունն եմ համարում: Այս ֆոֆիդությունների

մեջ դարձալ ոչ արմասական կեեք կան, որոմ հակադրվում եմ դեմոկրատական սվադուններին: Օրինակ՝ սարածալին ֆոֆիդություններն առանց հանրավեպի, միայն վարչական լծակներով իրականացելը: Հետ վարչադեղեքն լիազորություններ սալը անակում է, որ նախագահն ընդամենը իր համար վարչադեղեք դառնալու հիմն նախադասրասեց:

Օֆելյա Տերեյան- Չեմ զնացել ընտրության, որովհեեւ չեմ հավասում ոչ ովի: Այո վեբարկեմ, թե ոչ, միեւնույն է, կեղծվելու է, իրենց ուզածով է լինելու: Ամեն ինչ խոսանում եմ, բայց չեմ կասարում: Մրան գրածս դիմումները ոչ մի սեղ չգա, կորան:

Առաֆյան Վադիկ (բանվոր)- Այո եմ ընտրել, ֆանի որ 2 ծնողազուրկ որ ունեմ: Դիմել եմ ֆադաֆադեքին, Աժ նախագահին, օգնել եմ, աս գոն եմ:

Ամենահեեաֆրականն, այնուամենայնիվ, Անիչկա սասիկի արձագանք էր. «Դիմի չգիսեմ, վեբարկեմ ո՛վ ա, մեկին ընտրեցի, էլի, ում որ ցանկացա»:

ՎԱՏԱՐ ԳԵՒՈՐԳԻՆ

Հանրավեպի եվրոդական գնահատականը. «Միջազգային չաֆանիսերին ընդհանուր առմամբ համադասասիան, սակայն լուրջ չարաեաիումներով»

1-ին եղք
Դիսորդները սդավորություն եմ սսացել, որ հանրավեպին նախորդ ֆառադաբալի ընթացում լասվամիջոցների հավասար հասանելիությունն ադաֆադված չէր սահմանադրական ֆոֆիդություններին ընդդիմադողների համար: «Զվեարկությանը ծայրահեղ ցաեր մասնակցությունը չհամադասասիանեց ընտրական հանձնաժողովների սրամադրած բարձր ցուցանիսներին: Նկասվել եմ նաեւ ընտրացուցակներում ավելացված սոսոադությունների կեղծման եւ վեբարեքիկների լցման հսակ դեղեք: Չինվորականների վեբարկությունը բացահայեց ազաս կամի արսահայեման բացակայությունը», նեեցին խորհրդարանական վեբաժողովի դիսորդները:

Փաստեն եվրոդացի դիսորդները կասկածի սակ եմ դնում ԿԸԳ-ի ներկայացրած սվալները, որոնց համաձայն հանրավեպին մասնակցել է մոտ 1,5 մլն մարդ: Հայասանի ընդդիմությունը վկալակոչելով իր դիսորդների սվալները, դիմում է, որ մասնակցությունը կազմել է կես միլիոնից ոչ ավելի: Լադադներից մեկի հարցին. «Հայասանի իշխանությունների ներկայացրած սվալներն ինչֆանով եմ մոտ ձեւարսությանը», զերմանացի դիսորդ Վլաու-Յուրգան Հեդրիլը նկասեց, որ ակնհայեքեն 1,5 միլիոնն ուոձացված թիվ է:

«Ես նկասել եմ չաֆազանց մեծ էնտուզիազմով սառադող դաեոնյաների հեե կադված դեղեք, եք նրան ֆորմում էին սսանալ այն արդյունք, որն, իրենց կարծիով, իշխանությունները նրանցից ուզում էին: Բայց իրականում նրան մեծ վնաս հասցրին հայ ժողովրդին», ասաց նա: Գերմանացի դիսորդը ընդգծեց, որ սահմանադրական ֆոֆիդություններն «այո»-ի ընդունման անձնը 780 հազար ձայն էր եւ կասկած չկա, որ այդֆան մարդ արսահայեվել է ֆոֆիդությունների օգսին: Հեդրիլը խիստ կասկածեց նաեւ, թե Հայասանի իշխանություններն ունակ են մի ֆանի հարյուր հազար ձայն կեղծել: Նա անձամբ եղել է 15 ընտրասեղամասերում, որոնցից միայն մեկում է սեել խրձերով վեբարեքիկների նեեում վեբասուֆերի մեջ:

Եվրոդացի դիսորդները ֆնադասեցին նաեւ վեբարկության զադեմիության սվադունի չհարզումը: Ինչդես հայեքի է, Հայասանում երկու մարդ է բաց վեբարկել՝ Ռոքերե Զոչարյանը եւ «Օրինաց երկրից» դասզամավոր Հեդիեն Բեարյանը: Առանց կոնկրես անուններ սալու, եվրոդացի դիսորդները խորհուրդ սվեցին հաջող ընտրություններում խուսաֆել մամ դեղեքից: Հավելեմ նաեւ, որ առաջիկայում եեեսվ

դիսորդական առաֆելությունը կհարադարակի երկու զեկույց՝ հանրավեպի արդյունքների մասին:

Վազգեն Մանուկյան. «Նոյեմբերի 27-ին սեղի է ունեցել ազգային, դեեսական դավաձանություն»

Հանրավեպի օրը, երկույան ընդդիմությունն առանձին-առանձին ասուլիսներով դասադասեց վեբարկության զանգվածային կեղծիները: Սա, անուուս, սդասելի էր, սակայն ուսազալ էր, որ, օրինակ, ՀԺԿ-ն չմասնակցեց «Հանրադատության», ԱժՄ-ի, «Նոր ժամանակներ» եւ մի ֆանի այլ կուսակցությունների համասեղ ասուլիսին: Նրան ֆախընթեքին առանձին դասադասեղ հանրավեպի արդյունքները: Նույն արեց նաեւ Արսաես Գեդադյանը:

Վազգեն Մանուկյանի կարծիով, անգամ խորհրդային Միության սարիներին եքեֆ չի եղել, որ ընտրասեղամասերն այնֆան դասարկ լինեին, ինչդես Նոյեմբերի 27-ին: «Երեսանը մեղալ ֆադաֆ էր: Աննախաեղ եր այն կիսի ցինիկությունը, որ կեղծում էին: Դա ազգային, դեեսական դավաձանություն էր: Մեր երկիրը կանգնեցրել եմ կործանման եզրին: Մոռացել եվրոդայի, Ռուսասանի, ԱՄՆ-ի, Դարաբադի մասին, որովհեեւ Դարաբադին որեւէ բան չի սդասում, ոչ մի վսանց վալ Թուրֆայից: Բավական է սդեկուլյացիա անել արսաֆին վսանզի մասին: Դարաբադի հարցի հեե կադված բոլոր սդեկուլյացիաներն այն մարկանց համար եմ, որոմ դարաբադյան ասրումից դարձան միլիոնասերեք, իշխանությունը վեբարիս իրենց ձեռը եւ մինչեւ այսօր բաց չեն թողնում», ասաց Մանուկյանը:

«Նոր ժամանակների» առաջընդը հոեոսրական հարց սվեց. «Մի երկրում, որեեղ որեւէ ընտրություն նորմալ չի անցնում, բացի հեղաֆոխությունից այլ ձանադարի կա»: Արամ Կարադեյանի կարծիով, հանրավեպն ավելի խայսառակ էր, ֆան 2003 թ. ընտրությունները: Արամ Զ. Սարգսյանը վսասեղեցեց. «Այս խրախձամը, որ անում եմ իշխանությունները, երկար չի սեֆ»:

«Վեբիս բաց վեբարկողը Սադդան Հուսեյն էր, թե որեեղ է նա, բոլորս գիսեմ: Տդավորություն է սեղեղվում, որ այս արածաեքզանում հանձինս Հայասանի եւ Ադրեբեզանի ձեւավորվում եմ չարիֆ կողմներ», ասաց Սարգսյանը եւ հավելեց, որ հանրահավաքների իմասը «կրիսիկական զանգված» հավաքելու մեջ է, որն ադաֆադելու դեղեքում գործող վարչակարգը սադալվելու է:

ՋԱՌՈՒՆ ՏՄԻՌԱՅԵՆ

Գոնի Ռոսոկովն «Ֆադաֆադիներին մեծ մասը ֆվեարկել է սահմանադրական ուղղումների օգսին»

Ո՞ր սարածում մեսադես կան ժամանակավորադես բնակվող ՀՀ ֆադաֆադիների համար Նոյեմբերի 27-ին ՀՀ սահմանադրության ֆոֆիդություններին նվիրված հանրավեպի օրը, բացվել էին ընտրական սեղամասեր: Մասնավորադես Գոնի Ռոսոկովն գործում էին երկու, Վոլոզոգադում եւ Սոչիում մեկական սեղամասեր:

Գոնի Ռոսոկովն ՀՀ գլխավոր հյոդասոս Արարաս Գոմցյանը Ռուսասանի հայերի «Երկրամաս» թերթին հայեքել է, որ Նոյեմբերի 27-ի ժամը 16-ի դրությամբ արդեն վեբարկել էր գլխավոր հյոդասոսության ցուցակներում զրանցված 4000 ՀՀ ֆադաֆադիների 82 տկուր: Գոմցյանի կարծիով, ՌԳ-ում հայասանցիների ավելի ֆան 90 տկուր կողմ կլինի ՀՀ սահմանադրության ուղղումներին, ֆանզի դրանց հեե է կադում առանց ՌԳ ֆադաֆադիությունը կորցնելու ՌԳ ֆադաֆադիություն սսանալու հնարավորությունը: Ուղղումներից մեկը վեբացնում է ՀՀ սահմանադրությունում եղած երկադաֆադիության արեղը՝ դյուրացնելով սֆիոտֆադիների նեբադվումը մայր հայրենիքի կանում:

ՎԱՏԱՐ ԳԵՒՈՐԳԻՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Պատմությունը ձեռքեր չի ընդունում

Երբ Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը, ինչպես բնորոշում է նրա Պատմագիրներից Սիմոն Վրացյանը, ծնվեց ֆառսից, ապա երրորդ հանրապետությունը ստեղծվեց բավական ամուր կռիվների վրա: Միջազգայնորեն ճանաչված սահմաններ, ղեկավարության արհմիություն, օրենքներ, դատարան, իշխանություն կողմից ղեկավարվող մարմիններ՝ Գերագույն խորհրդի գլխավորությամբ, բավական զարգացած սենսություն, կենսագործունեության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ եւ, ամենից կարեւորը, զարգացած ու գիտակցից ազգաբնակչություն՝ դատարան հոգու անկախության իմացություն: Այս բոլորը հիմք հանդիսացան ղեկավարության մի ձեռքով ոչ անկախ կամ կիսանկախ վիճակից սահուն անցում կատարելու դեմքի մեկ այլ ձեռք՝ անկախ ղեկավարության:

Սակայն ասեմը եւ փորձում ֆանտաստիկ խոսել երկրորդ հանրապետության՝ Հայաստանի Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության մասին, որի ստեղծման 85-ամյակն է լրանում այսօր: Եվ կամ հիշում եմ միայն դժմի ու դժոճակ օրերն ու սարհներն այդ հանրապետության, Եւրոպական 70 տարիների ընթացքում կոչացած խորհրդային ավանդույթը՝ իրեն ու երեւոյթները տեսնել միայն սեւ: Մեկ ուրիշ խումբ մարդկանց նվազող բազմություններ, Եւրոպական եւ այլ ավանդույթի մյուս թելադրանք՝ ամեն ինչ տեսնել սոցիալիզմի մեջ եւ ամեն տարի այս օրը կարոտարաղ եւ անցելադատ երբ կատարել դեմքի Ս. Շահումյանի եւ Ա. Մյասնիկյանի արձանները:

Ավելի մեծ է թիվը բոլոր ժամանակների ղեկավարների, ովքեր խորհրդային տարիներին ղեկավարում էին երկիրը: Մասնավորապես ինչպես վաշտում, այսօր էլ վայելում են եւ վաղն էլ Եւրոպական եւ վաշտելի՝ օգտվելով եւ այն, եւ այս կարգերից: Մասնավորապես 90-ական թթ. համկարծիքներ, որ իր հայրը կամ ղառը դաժանակցական է եղել, մյուս մասը ընթացիկին հիմնականում «կառնախիստական» հնոթի մեջեղ համբն ու ցուցադրեց, իսկ առավել ծարղիվները սկսեցին «արեւմտյան արժեքներ» ունենալ եւ վաճառել...

Իսկ ղառնախիստները: Մասնավորապես այն ժամանակ, այսօր էլ երկրի եւ առանց ղառնախիստի մի տող չգրել: Իսկ, հասկանալի է, Ն. Հայաստանը ղառնախիստ չուներ այսօր: Ու Եւրոպական եւ «կրոնական» ղառնախիստները:

Ձեռքն եւ միայն, ու նրանց մեջ՝ բարեբախտաբար ոչ միայն մատուցողներ, այլեւ լուրջ արդյունաբերողներ, որոնք գիտակցում են ի. Միության փլուզման ցրամաբանությունը, ընդունում են Ն. Հայաստանի 70-ամյա դժվարին ուղու եւ սպեղը, եւ լույսը, ու փորձում են անկախ Հայաստանում երրորդ հանրապետությունում ղառնախիստ բոլոր ժամանակներում ստեղծված ազգային, մարդկային եւ համամարդկային արժեքները:

«Ազգ» օրաթերթը, լինելով Հայաստանի երրորդ եւ անկախ հանրապետության առաջին մունեսիկներից մեկը, իրեն համարում է այս վերջին խմբի ներկայացուցիչ: Մենք գիտակցում ենք, որ ղառնախիստն ընդհատումներ, ձեռքեր չի հանդրստում: Մենք ենք եմ մնում մեր անցյալին, ամբողջ անցյալին: Դա մեզ օգնում է ծիւց ընկալելու ներկան, ավելի հստակ աչքերով, առանց բարդությունների նայելու դեմքի աղաղակ:

Նրան, ովքեր ինչ թե՛ ասեւ Եւրոպայում են իմ անցած ուղու, բանաստեղծություններին, հրատարակչություններին, «Էջեր փակ գրողներից» գրին, գիտեն, որ 1953 թվականից սկսած, երբ նկատելիորեն բացվեցին մարդկանց լեզվի վրա դրված փակվածները, եւ եղել են այդպիսի իրականության բացասական կողմերի ինտելեկտուալ ղեկավար: Այս դիրքորոշումն առավել հստակվեց ու բողոքի բուռն արտահայտությունների հասավ 1965 թվականին՝ Մեծ եղեռնի 50-ամյակի օրերին: Առավել խորացավ 71-ին, երբ եւ Հայաստանի գրողների միության 6-րդ համագումարում խոսեցի երկրում սիրող առասպել երեւոյթների՝

Որ դու անխափան հասնես ֆունտին, Իրավ իրական ոսփոյ սակ փոկեն Պողոթն դաւեթը ֆո երազների. Որ ազատության ռուսը կենարար Քեզ նոր հարության առավոտ բերի. Այնժամ, երկիր իմ, իմ մեծասիրտ մայր, Միտակած որդուդ կրկնադարձներ...

Ավաղ, եւ ընդհանուր առմամբ չսխալվեցի կամ սխալվեցի մասամբ: Ես վախ ունեի, որ սանդղակի մասը կկոտրի Թուրքիան՝ մեր գոյության դաւեթը մտածադեպ ականա-

րում օրը, մղում հայրենանվեր արտաների: Երբ տեսնում եմ արտասահմանյան դեպքերից արժեքներ արտադրող իրավունք մուտացող հերթերը, երբ, ինչպես ավագի ժամացուցում ղառի առ ղառի նվազում է ավազը, այդպես էլ Հայաստանի ժողովուրդն է ղառի առ ղառի նվազում: Երբ երբեք իմ անխափան անվանում է «ինստիտուցիոնալ կոմունիզմ»,- եւ հիշում եմ խորհրդային Հայաստանի դժվար կենսագրությունը, հիշում եմ, թե ինչպես նրա առաջին նախագահ Ալեքսանդր Մյասնիկյանը հենց ա-

ջանի ու հնար գործարեց նա, որ ղեկավար գոնե հողվածի իր մտական արժեքները մեզի սահմանադրություն: Երբ մամուլում, հեռուստատեսությամբ կարդում ու տեսնում եմ, թե ինչպես Թամանյանի անունը Եւրոպայում փոխարինվել է Հայաստանի ու Գլխավոր դոկտորները բացելու մահանայով սնամանկ են անում Երեւանն ու Երեւանցիներին եւ Եւրոպայում միլիոններ, երբ գումար են, ինչ անելաւոր հայացքով են մայրուք Բուզանդի եւ այլ փողոցների ու ողջ Երեւանի եւ ողջ Հայաստանի բնակիչները երկիրը սեզախարող «էլիտա» բարձրահարկերին, փարթամ դրակներին եւ նրանց տերերին, խանդի ու

Տա Աստված, որ ես սխալ դուրս գամ

ՄԻԼԻԱ ԿԱԳՈՒՏԻԿՅԱՆ

Ամեն տարի նոյեմբերի 7-ին եւ 29-ին ավելի ու ավելի մուտացող մարդկանց մի խումբ է Բայրաբաբում Ստեփան Շահումյանի արձանից մինչեւ Ալեքսանդր Մյասնիկյանի արձան: Ամեն անգամ ղառնախիստ անտառնալից հայաստանում է, որ Հայաստանի առաջին հանրապետությունից (1918-1920 թթ.) մինչեւ երրորդ հանրապետության ծնունդը (1991 թ.) հայ ժողովուրդն աղբյուր է այժմ արդեն հանգուցալ մի երկրի ծայրագավառում, բանասիրական մի հզոր ձեռքն սակ, ուր ամեն մի ազգային ավելում էր: Ավելի փորձ է արվում հայ ժողովրդի ղառնախիստից կտրել, դեմ գցել 71 տարի, երկու-երեք տեղի կյանք ու կենսագրություն: Ու ամենատարբերակ այդ գիտության ղառնախիստ «մակնեթին» օգնության եւ կանչվում մատուցողներին՝ գրողներ, նկարիչներ, երաժիշտներ, քառերգիներ, աշխատակիցներ: Ամեն դեմքում ձեռնարկ ղառնախիստը խեղաթյուրվում է:

Կարողանա ասել, թե ավելի է օգտվել խորհրդային երկրի բարիքներից, բայց եւ ավելի խիստ է ինտելեկտուալ այդ երկրի իշխանավորներին, Բաբ Միլիա Կառնախիստը: Ի դեպ, այդ ինտելեկտուալությունը եղել է հենց խորհրդային տարիներին, ոչ թե այդ կարգերի փլուզումից հետո: Գոնե մոտավոր կարծիք կազմելու համար արժե կարդալ նրա «Էջեր փակ գրողներից» գիրքը: Երկուրդ Խառնախիստը, մեր ծնունդագրող վարդապետ, նույնպես եղել է իրադարձությունների կիզակետ: Այլ կերպ լինել էլ չէր կարող: Տարիներ Եւրոպայում երեւանի ղեկավար ղառնախիստի սնունդն իր անխափան ստեղծագործական աշխատանքը ստիպված էր համատեղել ղառնախիստների հեռավոր բանակցություններին: Ու Կառնախիստը կարող էր նրանց խոսքը, որովհետեւ նրանք ոչ մի իշխանի թիկնազորից չեն եղել եւ ամեն առիթով չէ, որ խոսում են, տեղի-անտեղի չեն վազել հավաքների, իրենց առաջ չեն նետել, ասեմ, «Չկանալաճառության մասին» օրենքի նկատմամբ ժամանակ: Իհարկե, կլինեն մարդիկ, ովքեր միտ էլ ղառնախիստ կլինեն Բայրաբաբում: Միլիա Կառնախիստը կամ Երկուրդ Խառնախիստը: Բայց ղեկ է ներդրում լինել նրանց նկատմամբ. մեծի հեռավոր փորձի տրոսկուրը միտ էլ եղել է ու կլինի: Հայաստանի երկրորդ հանրապետությունը գնահատելու մեր այս առաջին փորձը հույս ունեմ, որ լուրջ խոսակցության սկիզբ կդառնա: Միայն այս է մեր նպատակը:

ՄԻԼԻԱ ԿԱԳՈՒՏԻԱ

բյուրոկրատիայի, կամայականությունների, կառնախիստության, ղառնախիստության, սոցիալական անարդարության դեմ: Առավել թե՛ ծագումը դարաբաղյան Եւրոպայում օրենքն: Հայաստանում իմ բողոքը վաճառվել էր ինչպես մի խումբ մարդկանց համար, որ իր հայրը կամ ղառը դաժանակցական է եղել, մյուս մասը ընթացիկին հիմնականում «կառնախիստական» հնոթի մեջեղ համբն ու ցուցադրեց, իսկ առավել ծարղիվները սկսեցին «արեւմտյան արժեքներ» ունենալ եւ վաճառել... Իսկ ղառնախիստները: Մասնավորապես այն ժամանակ, այսօր էլ երկրի եւ առանց ղառնախիստի մի տող չգրել: Իսկ, հասկանալի է, Ն. Հայաստանը ղառնախիստ չուներ այսօր: Ու Եւրոպական եւ «կրոնական» ղառնախիստները: Ձեռքն եւ միայն, ու նրանց մեջ՝ բարեբախտաբար ոչ միայն մատուցողներ, այլեւ լուրջ արդյունաբերողներ, որոնք գիտակցում են ի. Միության փլուզման ցրամաբանությունը, ընդունում են Ն. Հայաստանի 70-ամյա դժվարին ուղու եւ սպեղը, եւ լույսը, ու փորձում են անկախ Հայաստանում երրորդ հանրապետությունում ղառնախիստ բոլոր ժամանակներում ստեղծված ազգային, մարդկային եւ համամարդկային արժեքները:

Պատմությունը ձեռքեր չի ընդունում: Ամեն տարի նոյեմբերի 7-ին եւ 29-ին ավելի ու ավելի մուտացող մարդկանց մի խումբ է Բայրաբաբում Ստեփան Շահումյանի արձանից մինչեւ Ալեքսանդր Մյասնիկյանի արձան: Ամեն անգամ ղառնախիստ անտառնալից հայաստանում է, որ Հայաստանի առաջին հանրապետությունից (1918-1920 թթ.) մինչեւ երրորդ հանրապետության ծնունդը (1991 թ.) հայ ժողովուրդն աղբյուր է այժմ արդեն հանգուցալ մի երկրի ծայրագավառում, բանասիրական մի հզոր ձեռքն սակ, ուր ամեն մի ազգային ավելում էր: Ավելի փորձ է արվում հայ ժողովրդի ղառնախիստից կտրել, դեմ գցել 71 տարի, երկու-երեք տեղի կյանք ու կենսագրություն: Ու ամենատարբերակ այդ գիտության ղառնախիստ «մակնեթին» օգնության եւ կանչվում մատուցողներին՝ գրողներ, նկարիչներ, երաժիշտներ, քառերգիներ, աշխատակիցներ: Ամեն դեմքում ձեռնարկ ղառնախիստը խեղաթյուրվում է: Իսկապես, ինչ էր մեր այս երկրորդ հանրապետությունը, Չարենցի հանգուցիկ ասած «մի՛՛ք» էր, թե՛ արդար կյանք, չարի իշխանության եւ սարսափի սակ գոյատևած մի մեծ ժամանակաշրջան, թե՛ լուսաբեր ու ղառնախիստ, նվաճումների ու աշխատանքային բազմաթիվ տարիներ: Ավաղ, եւ ընդհանուր առմամբ չսխալվեցի կամ սխալվեցի մասամբ: Ես վախ ունեի, որ սանդղակի մասը կկոտրի Թուրքիան՝ մեր գոյության դաւեթը մտածադեպ ականա-

րում օրը, մղում հայրենանվեր արտաների: Երբ տեսնում եմ արտասահմանյան դեպքերից արժեքներ արտադրող իրավունք մուտացող հերթերը, երբ, ինչպես ավագի ժամացուցում ղառի առ ղառի նվազում է ավազը, այդպես էլ Հայաստանի ժողովուրդն է ղառի առ ղառի նվազում: Երբ երբեք իմ անխափան անվանում է «ինստիտուցիոնալ կոմունիզմ»,- եւ հիշում եմ խորհրդային Հայաստանի դժվար կենսագրությունը, հիշում եմ, թե ինչպես նրա առաջին նախագահ Ալեքսանդր Մյասնիկյանը հենց աջանի ու հնար գործարեց նա, որ ղեկավար գոնե հողվածի իր մտական արժեքները մեզի սահմանադրություն: Երբ մամուլում, հեռուստատեսությամբ կարդում ու տեսնում եմ, թե ինչպես Թամանյանի անունը Եւրոպայում փոխարինվել է Հայաստանի ու Գլխավոր դոկտորները բացելու մահանայով սնամանկ են անում Երեւանն ու Երեւանցիներին եւ Եւրոպայում միլիոններ, երբ գումար են, ինչ անելաւոր հայացքով են մայրուք Բուզանդի եւ այլ փողոցների ու ողջ Երեւանի եւ ողջ Հայաստանի բնակիչները երկիրը սեզախարող «էլիտա» բարձրահարկերին, փարթամ դրակներին եւ նրանց տերերին, խանդի ու

- Վարդես, երեք օր առաջ՝ Ույնբերի 8-ին (բացա՛վ Ձեր կյանքի 91-րդ տարին...)

Խոսոս ու շնորհակալանք-մաղթանքս չի թողնում ասեմ, ավարտեմ:

- Իմ սուսունները չէ, իմ սուսունները... Թեև մեծիկայում իմ ծննդյան օրը 1914-ն է նվաճած, բայց իրականում ծնվել եմ 1913 թվականի Ույնբերի 8-ին, Ռուսաստանի կայսրության Սուրմալու ուեզդի (այսինքն՝ գավառի) Իգդիր ֆաղաֆում: Երբ որ է, թեև երբեմն ճշտա՛յն Արամն էլ է ասում՝ «Այ ինչ, ինչ տարբերություն, 1913, թե՛ 1914...»:

Արամն (չիմացողների համար ասեմ) Հայաստանի գեղարվեստի ակադեմիայի ռեկտոր Արամ Էրուարդի Խաբեկյանն է...

Բայց այս հարցի առթիվ հայր Խաբեկյանն իր հասուն կարծիքն ունի. «Ես իմ ծննդավայր Իգդիր ֆաղաֆից այնտեղի մանրամասներ էի հիշում, որ միայն 1913 թվականի ծնված ճղան կկարողանար հիշել... Հիշում եմ, թե լայնաբերկի խանչալի կոթն ինչպիսիք էր... Գորտուկուս հետո, տարիներ հետո զարմանում էր իմ հիշողության ուժը զգալով...»:

Չորս կարգերի ժամանակ է արդեն, այսպես ասեմ՝ չորս երկրի ֆաղաֆի է եղել Էրուարդ Խաբեկյանը՝ Ռուսաստանի կայսրություն, Հայաստանի առաջին հանրապետություն, Խորհրդային Հայաստան (որին հիմա աշխատում են Հայաստանի երկրորդ հանրապետություն չկոչել) և վերջապես՝ Հայաստանի երրորդ հանրապետություն: Իր կյանքի 92 տարիներից 71-ը (1920-1991 թթ.) արդեն է Հայաստանի երկրորդ հանրապետությունում...

- Վարդես, ասում եմ, հիմա շատ-շատերը դարձապես չեն ուզում ընդունել, որ մենք հայերս 71 տարի մեր մեծությունն ենք ունեցել: Դա ես կարող եմ հոգեբանորեն բացատրել. ամեն մի երկրի իշխանավոր, միշտ էլ ցանկանում է իր ժողովրդի եւ իր երկրի մասնությունն սկսել իրենից: Բայց դա վստահաբար է այդ ժողովրդի մասնության համար, որովհետեւ կարկասաններով արված մի բան է ստացվում, որը ոչ չոր է, ոչ էլ դրական...

- Հայաստանի Սուրբազան Ժամանակների մեծակառուցումն սկսվում է 1918-1920 թթ. առաջին հանրապետությամբ: Սա մեծություն էր, մեծությամբ հասուն բոլոր ասիականներով՝ դրոճով, գերով, բանակով, կառավարությամբ...

Ինձ՝ Էրուարդ Խաբեկյանը խորին հարգանք ունի մեր այս առաջին հանրապետության նկատմամբ, որովհետեւ այս մեծության կառավարության մեջ եմ եղել այնտեղի նախագահի մասնակցականներ, ինչպիսիք են, ասեմ, Շանթը կամ Զաքարյանին, Աղբալյանը... Այս իշխանության տարիներին եմ բացվել Երևանի համալսարանը, հայկական առաջին օտերան է բեմադրվել, շնորհակալություններ են արվել...

Բայց ինձ՝ վարդեսը, իր գիտական-ստեղծագործական կյանքի յոթ տասնամյակից ավելին արդեն է Խորհրդային Հայաստանում: Լավ ու վատ ինչից չկա: Պարզապես չլիքի մասնության շարունակականությունը մոռացա՛լ...

Իգդիրից, Արամն անցնելով, Ի-

սաբեկյանների ընտանիքը 1918 թվականին հասել է Հայաստան: Իր գրում՝ «Իգդիր» վեպում Էրուարդ Խաբեկյանը գրում է.

«...Եվ շնորհից, ծաղկեցրին Արարատյան դաշտի անտառ, անմաշակ մնացած հողերն ու նորից դաշտեցին ինքնաբերական այգիներով, դարձաներով: Երազին սեւ, բամբակ գինիները նոր թրծած կարասներով, թուզերով կողակ ու վաճառ տառեխ ար դրին, թոնիրներ կառուցեցին, կրկին ծուխ բարձրա-

- Դուր քեզ, ծանոթ եմ եղել Հայաստանի կոմկուսի կենտրոնի առաջին ֆարսուղարների, կառավարության անդամների: Ինչպե՛ս եմ գնահատում Հայաստանի երկրորդ հանրապետության՝ Խորհրդային Հայաստանի դերը հայ ժողովրդի կյանքում:

- Պիտի ճումարիս ասեմ, որ այսօրվա Հայաստանի համար ինչ արել եմ, այդ ժամանակ եմ արել: Սկսած օտերային բաժնուհի շնորհից մինչև Կարեն Դեմիրճյանի

յասանի Հանրապետության ղեկավարությունը միայն... 1 տոկոսն է հասնում մեծակառուցող ծախսերին: Ու եթե անգամ Պերճ Զեյթունցյան էլ լինե՛ս (եթե չեմ սխալվում, Զեյթունցյանից հետո էլ մեծակառուցող ուրիշ նախարարներ եմ ունեցել)՝ ոչինչ չես կարող արել: Պետությունը չի կարողանում հոգալ մեծակառուցող ծախսերը (ասում եմ՝ «անցման ժամանակաշրջան» եմ արդեն), մեծահարուստներն էլ՝ չեն ցանկանում:

ուն ստեղծածը, դժվարությամբ, հաճախ զոհերի գնով ստեղծածը: Զանգի-Բանի՝ իշխանավորի իշխանաթափ արեց Մուսկվան, Բանի-Բանիսի՝ զուլուր կերակ, որովհետեւ նրանք իրենց Հայաստանի, իրենց ժողովրդի համար գեղեցիկ, հարմարավետ երկիր էին ստեղծում, իրար դեմ միմյուց բաց դռներով տներ սարկում, միմյանց սիրող ու հարգող մարդկանցով բնակեցնում այս ֆաղաֆն ու այս երկիրը... Չկարծես, թե ես հույս ունեմ վե-

Մարդ, որն անե՛ծք չունի շուրթերին

ՄԵՐԳԵՅ ԳԱՆՈՅԼ

Աւսարակի աւուսն ուրիշ է: Բասարի ձորով, այգիներով, համբերությամբ, բանաստեղծությամբ, գեղեցիկ աղջիկներով ու կանանցով, առ Աստված երկյուղածությամբ, գինու կարասներով, ընկուզենիներով լի այս ֆաղաֆի համար բնությունը մի ուրիշ, առանձնաճանաչալ աւուսն է միշտ էլ ունենում: Կիսա-թափ մի ձմեռ է տալիս, կարճ ու գիժ մի գարուն, քաղ, շատ քաղ մի ամառ, որոնցից շատերն աւուսնով լի, գունազեղ, ամենատարբերակներով, սիբեռական խաղաղություն դարձնող աւուսնով: Ու եթե հոգնած ես լինում աշխարհի ամեն մի խորտուրտությունից, եթե հոգնած ես լինում ֆաղաֆական խաղաղամտներից, գիշերվա կեսին հետաքսեստային սուղիայում ժողոված ես, չգիտես ինչու, ինձ իրենով անվերջ հիացող աղջկանից, անվերջ գործ փնտրող ու անվերջ նվաճող շղամարդկանցից, իրենց անգրագիտությունից չամաչող դաստիարակներից, 14 տարու 14 զույն փոխած ֆաղաֆական գործիչներից, Սր. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու եւ «Այրարատ» կինոթատրոնի շրջակայքում գիշեր ու զօր կանգնած ներկված աղջիկներից ու կանանցից, դավից, խանդից, խաղաղամտից-ժեզեռական խաղաղության կիսանքս Աւսարակում: Այսպես է անում մեր այսօրվա ամենասարեց գեղանկարիչը՝ Էրուարդ Խաբեկյանը...

«Չորս դիմանկար»։ Գործ՝ Արամ Խաբեկյանի

ցավ հացաներից: Եվ որքան բարեպաշտ լուսավորչական՝ չնոսացան նաեւ եկեղեցի շինել շատ՝ հում, չթրած աղյուսից եւ երկրյան զանգերի ղողանջի հետ սեղան նստեցին, հաց կերան, ոճամբ Բյուրականի, Կրկրակաղի, Գառնու սառը, անմահական աղբյուրների ջուրը խմեցին հացի վրա, որ զով կծերով ու կուլաներով հարսներն ու նախուսն աղջիկները բերում էին «առասուսն» աղբյուրներից...»:

19-20 տարեկան էր Էրուարդ Խաբեկյանը, որ «Պիոներ կանչ» թերթի համար նկարներ էր անում, զվեստաներ նկարում: Շատ ու շատ բանաստեղծների առաջին գործերը թերթի խմբագիր Սերոբ Սարգսյանը տալիս էր Էրուարդին՝ նկարազարդելու համար: Այդպես, մեծ սիրով նա նկարազարդում էր Հայաստանի Հանրապետության առաջին գործերը...

Մի օր խմբագրություն եկավ Աղասի Խանջյանը՝ Վահան Արամունու եւ ուրիշների հետ: Ուշադրությամբ նայեց նկարները, բանաստեղծությունները կարդաց եւ Արամունուն ասաց. «Տես, թե ինչ լավ ու կարեւոր գործ եմ անում այստեղ...» Նա շատ էր կարեւորում գրականությունը, նկարչությունը, արվեստն ընդհանրապես... Այդպես եղան նաեւ նրանից հետո եկածները:

Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության կենտրոնի առաջին ֆարսուղարների հետ անձնական մեծություն է ունեցել Էրուարդ Խաբեկյանը: Ու բոլորի մասին բարի հիշողություններ են մնացել:

...Է, միայն խանջյանն է ո՛ր... Բա Գրիգոր Հարությունյանը... Նա ուրիշ մարդ էր, ուրիշ մարդ... Նա արժանապատիվ մարդ էր, բարձրահասակ, հայկական դիմագծերով, իշխանական սեփով մարդ էր... Մի ֆունի անգամ հանդիպել եմ իրեն... Եկել էր մեր նկարները նայելու, ընդունելու: Հրաշալի վերաբերմունք ուներ նկարիչների, գրողների, երաժիշտների նկատմամբ...

անվան մարզահամերգային համալիր, ֆաղաֆների, գյուղերի շենքերումից մինչև մարդկային բարի հարաբերությունների ստեղծում, գրականության, նկարչության, երաժշտության հրաշալի ստեղծագործություններն այդ ժամանակ են ստեղծվել: Հիմա ով ասես՝ ֆաղաֆում է այդ 70-ից մի փչ ավելի տարիները: Բայց եդդես չէ: Արվեստի, մեծակառուցող մարդը հարգանքի էր արժանի, գնահատվում էր:

Վարդեսը հիշում է Մարտիրոս Սարյանին, Վահրամ Փափազյանին, Հրաչյա Ներսիսյանին, Ավետիսի Իսահակյանին, Հովհաննես Շիրազին, Պարույր Սեւակին, Առնո Բաբաջանյանին, Ղազարոս Սարյանին...

- Եղել եմ, չէ՛, արդեն եմ այդ ժամանակներում եւ հայ ժողովրդի, հայ մարդու անունն են բարձր լայնել... Վիկտոր Համբարձումյանն ենք ունեցել այդ տարիներին, չէ՛... Հիշում եմ, թե ինչպիսի հարգանք կար արվեստի մարդկանց նկատմամբ... Արուսյան փողոցում մի սրճարան կար, որն այստեղից ցուցանակ ուներ. «Սրճարան «Լուրջ», փոքրիկ Մուկուզ, մի բաժակ սուրճ»: Ահա, այս «Լուրջ» սրճարանում, փոքրիկ Մուկուզի մոտ սուրճ խմելու էին գալիս Հրաչյա Ներսիսյանը, Դավիթ Մայանը՝ բաժնուսնում փորձերից հետո: Ու տեսնեի, թե Արուսյանով անցնող-դարձող մարդիկ ինչպիսի սիրով ու երկյուղածությամբ էին նայում այդ սրճարանի ուղղությամբ: Արվեստի, մեծակառուցողի կուլտ կար, երկրապաշտություն... Հաղա Ավետիսի Իսահակյանը կամ Մարտիրոս Սարյանը... Չափ ու չափանիշ կար, հարգանք ու ղարկով կար... Մեր նկարները մեծակառուցող նախարարությունը գնում եւ տալիս էր Երևանի դաստիարակներին, մյուս ֆաղաֆների մեծակառուցողներին ու ակումբներին... Երբ է, շատ էին վճարում, բայց վճարում էին...

Վարդեսի հոգին չխոտվելու համար չեմ ասում, որ այսօր Հայաստանի Հանրապետության ղեկավարությունը միայն... 1 տոկոսն է հասնում մեծակառուցող ծախսերին: Ու եթե անգամ Պերճ Զեյթունցյան էլ լինե՛ս (եթե չեմ սխալվում, Զեյթունցյանից հետո էլ մեծակառուցող ուրիշ նախարարներ եմ ունեցել)՝ ոչինչ չես կարող արել: Պետությունը չի կարողանում հոգալ մեծակառուցող ծախսերը (ասում եմ՝ «անցման ժամանակաշրջան» եմ արդեն), մեծահարուստներն էլ՝ չեն ցանկանում:

Վարդեսը հիշում է Մարտիրոս Սարյանին, Վահրամ Փափազյանին, Հրաչյա Ներսիսյանին, Ավետիսի Իսահակյանին, Հովհաննես Շիրազին, Պարույր Սեւակին, Առնո Բաբաջանյանին, Ղազարոս Սարյանին... Եղել եմ, չէ՛, արդեն եմ այդ ժամանակներում եւ հայ ժողովրդի, հայ մարդու անունն են բարձր լայնել... Վիկտոր Համբարձումյանն ենք ունեցել այդ տարիներին, չէ՛... Հիշում եմ, թե ինչպիսի հարգանք կար արվեստի մարդկանց նկատմամբ... Արուսյան փողոցում մի սրճարան կար, որն այստեղից ցուցանակ ուներ. «Սրճարան «Լուրջ», փոքրիկ Մուկուզ, մի բաժակ սուրճ»: Ահա, այս «Լուրջ» սրճարանում, փոքրիկ Մուկուզի մոտ սուրճ խմելու էին գալիս Հրաչյա Ներսիսյանը, Դավիթ Մայանը՝ բաժնուսնում փորձերից հետո: Ու տեսնեի, թե Արուսյանով անցնող-դարձող մարդիկ ինչպիսի սիրով ու երկյուղածությամբ էին նայում այդ սրճարանի ուղղությամբ: Արվեստի, մեծակառուցողի կուլտ կար, երկրապաշտություն... Հաղա Ավետիսի Իսահակյանը կամ Մարտիրոս Սարյանը... Չափ ու չափանիշ կար, հարգանք ու ղարկով կար... Մեր նկարները մեծակառուցող նախարարությունը գնում եւ տալիս էր Երևանի դաստիարակներին, մյուս ֆաղաֆների մեծակառուցողներին ու ակումբներին... Երբ է, շատ էին վճարում, բայց վճարում էին...

Ու վերջիններս մեղադրելու իրավունք չունենք: Իսկ ճեմարիտ արվեստագետն էլ ձեռք դարձած, չի գնա սրանց դուռը:

Խորհրդային իշխանության տարիներին Երևանը շատ գեղեցիկ ու լայնաբեր ֆաղաֆ էր, իր խոսքն է շարունակում վաստակած, ճանաչված ու հարգված այս մարդը՝ նկարիչ Էրուարդ Խաբեկյանը: Հազարավոր, տասնյակ հազարավոր հյուրեր էր ունենում Երևանը, ովքեր միշտ էլ հիացական խոսքեր էին ասում մեր ֆաղաֆի մասին: Իսկապես հրաշալի ֆաղաֆում էին արդեն: Ու բոլորս սիրում ենք իրար, հարեանություն ու բարեկամություն անում, հարգանք կար մեծի ու փոքրի նկատմամբ, արվեստի մարդու, ինչու չէ՛՝ նաեւ ղեկավարի, ֆաղաֆական գործիչի նկատմամբ: Բայց ֆաղաֆի մեր սերերը ճարտարապետների ձեռքով ավերեցին ֆաղաֆը: Հիմա ո՛ր այդուր կարող ես նստել անոռն սամիթ, ո՛ր ծառի սակ կարող ես գրուցել բարեկամի կամ արվեստագետի ընկերոջ հետ: Սեմ հիմա մոխրում եմ այն 70-ը...

րադարձելու այդ ժամանակները կամ էլ կարոտայնով եմ տառադրում: Զե՛: Բայց ինձ զայրացնում են այն մարդիկ, ովքեր միայն հայտնի են այդ 71 տարին, սեպտեմբեր... Գիտեմ, հիմա «անցման ժամանակներ» են, կառուցողական, ազատ շարժումների ձեռնարկում: Այսպես էլ մեծ է լինել: Բայց ժամանակ անց կրկին ամեն ինչ կհանդարտվի, եւ մեմ միշտ կգնահատեմ մեր անցած ողջ ճանապարհը, նաեւ՝ Հայաստանում խորհրդային իշխանության տարիները...

Մինչև 1995 թվականը Էրուարդ Խաբեկյանը նկարել է նկարել է անդամաճան մնալով միայն գեղեցիկն ու մնալով սեմեյու իր սկզբունքին: Տեսողության սկարությունը բնավ էլ նրա միջև չի լուրջորեն: Ցավ կա նրա հոգում, բայց այդ ցավն անե՛ծք էր դառնում, այլ կրկին ու կրկին, այս անգամ հոգու աչքերով, նկարում է այն ամեն գեղեցիկը, որը մնա-

ԱԶԳՆԵՐԴԻՐ

Մասնավորեցում

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Կ ՈՒ Թ 3 ՈՒ Ն

մրցույթով մասնավորեցվող

Տավուռի անասնաբերման գրասենյակի գույքի մասին

Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2005թ. սեպտեմբերի 22-ի թիվ 1693-Ն որոշմամբ, ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է մասնավորեցման բոլոր սուբյեկտներին մասնակցելու Տավուռի անասնաբերման գրասենյակի գույքի մասնավորեցման մրցույթին:

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

Table with 2 columns: Item description and details. Includes items like 'Մասնավորեցվող օբյեկտի հասցեն', 'ՀՀ կառավարության որոշման համարը', 'Շրջափոխման հողային տարածքը'.

2. Գույքի վերաբերյալ (15.07.2005թ դրությամբ)

Table with 4 columns: Item number, Description, Estimated value, and Actual value. Includes items like 'Ոչ ընթացիկ ակտիվներ', 'Ֆինանսական միջոցներ', 'Անտառային ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ'.

** Արժեքը համարվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքները

3. Մրցույթին մասնակցելու պայմաններ

- 3.1. Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն մասնավորեցման այն սուբյեկտները (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչները), որոնք սահմանված կարգով վճարել են մրցույթի նախաձեռնարկ (սես՝ 5.1 և 5.2 կետեր) և 5.3 կետում նշված ժամկետում ներկայացրել են մրցութային առաջարկ, որը ներառում է հետևյալ փաստաթղթերը՝ ա/ հայտ (ծեղ կարելի է ստանալ ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչությունից)
բ/ մրցույթի հարցաթուղթը
գ/ մրցույթի նախաձեռնարկ կազմակերպող ինստիտուտի հաստատված վճարային փաստաթղթերի դրամային հաշիվը
դ/ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման և հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները
ե/ լիազորագիր՝ մրցույթի մասնակցի ընկերության /հաստատված սվյալ ընկերության կողմից/ կամ ֆիզիկական անձի /հաստատված նոտարական կարգով/ կողմից լիազորված անձի համար,
զ/ գործարար ծրագիր
3.2. Մրցութային առաջարկը փակ ծառայով ներկայացվում է՝ ՀՀ մեծական գույքի կառավարման վարչություն մինչև 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը:
3.3. Մրցույթի մասնակիցները մրցութային պայմաններին համաձայնաստիան ներկայացրած առաջարկությունները մեխ է արտահանված լինեն քվային զուգամիտումով և փոխ չլինեն ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված նվազագույն արժեքներից, եթե դրանք սահմանված են (սես 3.12 կետ):
3.4. Մրցութային առաջարկները ներկայացվում են հայերեն լեզվով, իսկ օտար լեզուներով գրված փաստաթղթերը կարող են ուղեկցվել թարգմանություններով:
3.5. Մրցույթին ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են տպագիր կամ լրագր ընթերցելի ձևաչափով:
3.6. Ծառը մեխ է հասցեագրված լինի մրցութային հանձնաժողովին՝ ներկայացվող օբյեկտի անվանումով:
3.7. Մրցութային առաջարկները կարող են ընդունվել նաև ֆախսիմիլային կաղնով: Առաջարկ փաստաթղթերը ՀՀ մեծական գույքի կառավարման վարչությունում դրվում են ծառի մեջ և փակվում:
3.8. Արժեքը համարվում է հիմնական միջոցների հաստատված գույքի կառավարման վարչությունում կնքվում և մուտքագրվում են:
3.9. 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո ներկայացված առաջարկները չեն ընդունվի:
3.10. Դիմողները մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը կարող են հանձնաժողովին գրավոր դիմում ներկայացնել՝ մրցույթին չմասնակցելու վերաբերյալ: Սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացրած այդպիսի դիմումները կհամարվեն անհամարժեք:
3.11. Մրցույթի դիմումներին մրցութային առաջարկի անհամաձայնաստիանության դեմ դիմումները մրցութային առաջարկ ներկայացրած սուբյեկտները մրցույթի մասնակցի կարգավիճակ չի ստանում և մրցութային առաջարկը համարվում է հետագա կենսական:
3.12. Մրցույթի հարցաթուղթը որոշման համար առաջարկվում են հետևյալ պայմաններով՝ մասնավորեցվող օբյեկտների համար առաջարկվող գինը, /նվազագույն գինը՝ 591 հազ. դրամ/ ներդրումների չափը /ներկայացվում է երեխա կարգով/
3.13. Մրցույթի հարցաթուղթը է ծանաչվում այն մասնակցից, որի առաջարկը առավելագույն չափով է բավարարում մրցույթի պայմաններին:

4. Վճարումներ և պայմանագրի կնքում

- 4.1. Մրցույթի հարցաթուղթը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:
4.2. Մրցույթի հարցաթուղթը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:
4.3. Մրցույթի հարցաթուղթը բաժնետոմսերի վաճառքի գումարը մեխ է վճարի մրցույթի արձանագրությունը ստանալու օրվանից եռասույս ժամկետում՝ բաժնետոմսերի վաճառքի գին 70 տոկոսն ուղղելով ՀՀ մեծական բյուջե, իսկ 30 տոկոսը՝ համաձայնաստիան համայնքի ֆոնդային բյուջե՝ ըստ գույքի գնվելու վայրի:
4.4. Որոշման մրցույթի նախաձեռնարկ վճարված գումարն ընդգրկվում է օբյեկտի վաճառքի գին մեջ և մրցութային չհաղթելու կամ մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը մրցույթին մասնակցելուց հրաժարվելու դեպքում հետ վերադարձվում:
4.5. Մրցույթի հարցաթուղթը արձանագրության օրինակը ստանալու օրվանից հաջորդ 60 օրվա ընթացքում ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչության հետ կնքվում է մասնավորեցման պայմանագիր:
4.6. Համաձայն ՀՀ կառավարության 22.09.05թ. N 1693-Ն որոշման, մասնավորեցման պայմանագրում մեխ է նախատեսվել, որ գույքային իրավունքների մեծական գրանցման և գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարներն ու տուրքերը կատարվում են գնորդի հաշիվին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարի չափի տուրքը հաշվարկվելու է վաճառքի վերջնական գնից:
4.7. Սահմանված ժամկետում վճարումները չկատարվելու և վաճառքի վերջնական գնից:
4.8. Մրցույթով մասնավորեցման արդյունքում գնորդը հանդիսանում է նաև գնահատման դաշտից հետո առաջացած իրավունքների և պարտավորությունների իրավահաջորդ:
4.9. Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

5. Մրցույթի անցկացման այլ պայմաններ

Table with 2 columns: Item number and description. Includes items like 'Մրցույթի նախաձեռնարկի չափը', 'Մրցույթի նախաձեռնարկի մուտքագրման հասույկի հաշիվը', 'Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը'.

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչություն՝ 58-14-41 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչություն

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Կ ՈՒ Թ 3 ՈՒ Ն

մրցույթով մասնավորեցվող

«Ախսահանման կենտրոն» փակ բաժնետիրական

ընկերության գլխամասի Հրազդան ֆառախում գտնվող շենքերի և շինությունների մասին

Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2005թ. սեպտեմբերի 22-ի թիվ 1693-Ն որոշմամբ, ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է մասնավորեցման բոլոր սուբյեկտներին մասնակցելու «Ախսահանման կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության գլխամասի Հրազդան ֆառախում գտնվող շենքերի և շինությունների մասնավորեցման մրցույթին:

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

Table with 2 columns: Item description and details. Includes items like 'Մասնավորեցվող օբյեկտի հասցեն', 'ՀՀ կառավարության որոշման համարը', 'Շրջափոխման հողային տարածքը'.

2. Գույքի վերաբերյալ (8.05.2003թ դրությամբ)

Table with 4 columns: Item number, Description, Estimated value, and Actual value. Includes items like 'Ոչ ընթացիկ ակտիվներ', 'Ֆինանսական միջոցներ', 'Անտառային ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ'.

** Արժեքը համարվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքները

3. Մրցույթին մասնակցելու պայմաններ

- 3.1. Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն մասնավորեցման այն սուբյեկտները (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչները), որոնք սահմանված կարգով վճարել են մրցույթի նախաձեռնարկ (սես՝ 5.1 և 5.2 կետեր) և 5.3 կետում նշված ժամկետում ներկայացրել են մրցութային առաջարկ, որը ներառում է հետևյալ փաստաթղթերը՝ ա/ հայտ (ծեղ կարելի է ստանալ ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչությունից)
բ/ մրցույթի հարցաթուղթը
գ/ մրցույթի նախաձեռնարկ կազմակերպող ինստիտուտի հաստատված վճարային փաստաթղթերի դրամային հաշիվը
դ/ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման և հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները
ե/ լիազորագիր՝ մրցույթի մասնակցի ընկերության /հաստատված սվյալ ընկերության կողմից/ կամ ֆիզիկական անձի /հաստատված նոտարական կարգով/ կողմից լիազորված անձի համար,
զ/ գործարար ծրագիր
3.2. Մրցութային առաջարկը փակ ծառայով ներկայացվում է՝ ՀՀ մեծական գույքի կառավարման վարչություն մինչև 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը:
3.3. Մրցույթի մասնակիցները մրցութային պայմաններին համաձայնաստիան ներկայացրած առաջարկությունները մեխ է արտահանված լինեն քվային զուգամիտումով և փոխ չլինեն ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված նվազագույն արժեքներից, եթե դրանք սահմանված են (սես 3.12 կետ):
3.4. Մրցութային առաջարկները ներկայացվում են հայերեն լեզվով, իսկ օտար լեզուներով գրված փաստաթղթերը կարող են ուղեկցվել թարգմանություններով:
3.5. Մրցույթին ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են տպագիր կամ լրագր ընթերցելի ձևաչափով:
3.6. Ծառը մեխ է հասցեագրված լինի մրցութային հանձնաժողովին՝ ներկայացվող օբյեկտի անվանումով:
3.7. Մրցութային առաջարկները կարող են ընդունվել նաև ֆախսիմիլային կաղնով: Առաջարկ փաստաթղթերը ՀՀ մեծական գույքի կառավարման վարչությունում դրվում են ծառի մեջ և փակվում:
3.8. Արժեքը համարվում է հիմնական միջոցների հաստատված գույքի կառավարման վարչությունում կնքվում և մուտքագրվում են:
3.9. 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո ներկայացված առաջարկները չեն ընդունվի:
3.10. Դիմողները մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը կարող են հանձնաժողովին գրավոր դիմում ներկայացնել՝ մրցույթին չմասնակցելու վերաբերյալ: Սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացրած այդպիսի դիմումները կհամարվեն անհամարժեք:
3.11. Մրցույթի դիմումներին մրցութային առաջարկի անհամաձայնաստիանության դեմ դիմումները մրցութային առաջարկ ներկայացրած սուբյեկտները մրցույթի մասնակցի կարգավիճակ չի ստանում և մրցութային առաջարկը համարվում է հետագա կենսական:
3.12. Մրցույթի հարցաթուղթը որոշման համար առաջարկվում են հետևյալ պայմաններով՝ մասնավորեցվող օբյեկտների համար առաջարկվող գինը, /նվազագույն գինը՝ 4675 հազ. դրամ/ ներդրումների չափը /ներկայացվում է երեխա կարգով/
3.13. Մրցույթի հարցաթուղթը է ծանաչվում այն մասնակցից, որի առաջարկը առավելագույն չափով է բավարարում մրցույթի պայմաններին:

4. Վճարումներ և պայմանագրի կնքում

- 4.1. Մրցույթի հարցաթուղթը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:
4.2. Մրցույթի հարցաթուղթը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:
4.3. Մրցույթի հարցաթուղթը բաժնետոմսերի վաճառքի գումարը մեխ է վճարի մրցույթի արձանագրությունը ստանալու օրվանից եռասույս ժամկետում՝ բաժնետոմսերի վաճառքի գին 70 տոկոսն ուղղելով ՀՀ մեծական բյուջե, իսկ 30 տոկոսը՝ համաձայնաստիան համայնքի ֆոնդային բյուջե՝ ըստ գույքի գնվելու վայրի:
4.4. Որոշման մրցույթի նախաձեռնարկ վճարված գումարն ընդգրկվում է օբյեկտի վաճառքի գին մեջ և մրցութային չհաղթելու կամ մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը մրցույթին մասնակցելուց հրաժարվելու դեպքում հետ վերադարձվում:
4.5. Մրցույթի հարցաթուղթը արձանագրության օրինակը ստանալու օրվանից հաջորդ 60 օրվա ընթացքում ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչության հետ կնքվում է մասնավորեցման պայմանագիր:
4.6. Համաձայն ՀՀ կառավարության 22.09.05թ. N 1693-Ն որոշման, մասնավորեցման պայմանագրում մեխ է նախատեսվել, որ գույքային իրավունքների մեծական գրանցման և գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարներն ու տուրքերը կատարվում են գնորդի հաշիվին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարի չափի տուրքը հաշվարկվելու է վաճառքի վերջնական գնից:
4.7. Սահմանված ժամկետում վճարումները չկատարվելու և վաճառքի վերջնական գնից:
4.8. Մրցույթով մասնավորեցման արդյունքում գնորդը հանդիսանում է նաև գնահատման դաշտից հետո առաջացած իրավունքների և պարտավորությունների իրավահաջորդ:
4.9. Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

5. Մրցույթի անցկացման այլ պայմաններ

Table with 2 columns: Item number and description. Includes items like 'Մրցույթի նախաձեռնարկի չափը', 'Մրցույթի նախաձեռնարկի մուտքագրման հասույկի հաշիվը', 'Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը'.

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչություն՝ 58-14-41 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր մեծական գույքի կառավարման վարչություն

Գ Էջից

Արդարեւ, բանբասան, լրստու-
թիւն ու մասնութիւն մոլորութիւններ
չեն, որոնց կը դիմեն, ընդհանրա-
դէս, սկար մարդիկ՝ «ծառայութիւն»
մը մատուցած ըլլալու գոհունակու-
թիւնը ունենալու համար: Իսկ այս
ըսի-ըսաւներուն կը հաւասան, յա-
ճախ, այն իշխանաւորներն ու դե-
կավարները, որոնք զօրկ են ին-
քնակախոսութեան եւ հարցերը փաս-
տացի տեսանկէտով ու վկայութիւն-
ներով լինելու կարողութենէ: Այս
չարախոսութիւնները ինչ չարիք բե-
րին ու կը բերեն, դժբախտաբար, մեր
հայրենիքին ու սփիւտի ազգային
մեր կառոյցներուն:

Հակառակ Ստալինի եւ իր յա-
ջորդներուն կողմէ մոլորաբանու-
թեան, կեղծիքի, իրաւագրութեան
ու բռնութեան վրայ կառուցուած
համակարգին (էջ 57) ու «գաղա-
փարական մամլիչ»-ին (էջ 35) իրա-
կանացուցած հերթական երջադ-
եռոյցին, հեղինակը հիմնաւոր փաս-
տերով կը շեշտէ, թէ Հայաստանը,
խորհրդային եօթանասուն տարիներ
ունենալէն աւելի քան տասնութ տար-
կան, մշակութային ու ազգային
վիթխարի զարթօն ու վերելք: Ու
«մթնոլորտային խրոխտութիւն»-ու երկիրը
կերտեց թերեւ իր դասնութեան
«ուսկի երջանը» (էջ 186):

Անողորմ խտրականութեամբ
ան կը խարազանէ նաեւ անկախ
Հայաստանի բախտախնդիր ղեկա-
վարները, որոնք մտնեցին Հայաս-
տանի մէջ խորհրդային տարիներուն
կուսակուսան հսկայ հարստութիւնը:
Չողի անհրաժեշտ սեփականաց-
նորիւնը եւ գիտական տեսական բա-
րեփոխումները իրականացնելու
համար փառաբանական քաղաքա-
բանք նշանակուեցան մարդիկ, ո-
րոնք, դժբախտաբար, իրենց դաս-
տաններուն մասին հեռաւոր դասկե-
րացում իսկ չունէին: Այսպէս յօժ-
տուեցան մեր անտանները: Հեղինակ-
ը կ'ափսոսայ կոմեդիայի գործարա-
նի անարդարանալի վաճառումը:
1988-ի ահաւոր երկրաշարժին անդ-
րադառնալով կը հաստատէ, թէ
մարդկային զօրքը շարժեցաւ ի
նոյապէս Հայաստանի եւ աշխարհի
գրեթէ բոլոր երկիրներէն նիւթական
ու քարոյական օգնութիւն ցոյց
տուեցաւ, բայց այս օգնութիւնը
թալանուեցաւ: Եւ կը նկատէ, թէ ինչ
որ կատարուեցաւ դարձաւ
«հրե(ային)» էր (էջ 203):

Միւս կողմէ, սակայն, հիացում
յառաջացնող լայնամտութեամբ ու
ինքնամտադասութեամբ, Կիրակո-
սեան կը հարցնէ, որ եթէ մեղաւոր
չեն մախրող սեռերը ու մայրող
ղեկավարները, ապա «որեքից
լայնունեցին այդ տարօրինակ մար-
դիկ» (էջ 39): Բայց մինչ խորհրդա-
յին տարիներուն վախ ու զգուստու-
թիւն կար յանցագործներուն մօտ,
մեր օրերուն անոնք կը գործեն բա-
ցայայտ ու անարգել, կեղծակարգ
ան:

Կը ցափ, որ վերջին երջանին
կարգ մը բախտախնդրներ կը մե-
ղադրեն խորհրդային Հայաստանի
նախկին ղեկավարները որդէս էա-
րապէս աղաքագային: Անոնք կը նկատ-
են ան այս մեղադրանքը: Ընդհակա-
ռակը, Ալ. Միսանիկեանն սկսեալ
ներտռեալ Կարեն Դեմիրճեանը,
խորհրդային ազգային-փառաբանական
գործիչներ եղած են, կը շեշտէ ան,
ամէն մէկը իրեն յատուկ գործելու ու-
ճով ինչպէս եւ թերութիւններով: Ա-
նոնցմէ ոչ մէկը գաղափարական
կերպարներու գերի եղած է: Յա-
ճախ յարթափառելով մեծ դժարու-
թիւններ, իրենց կարեւորութիւններու
սահմանին մէջ յաջողուցած են
մնայուն իրագործումներ: Այսպէս,
հեղինակին համար «մարդու եւ փա-
ռաբանական գործիչի սիրտ» Գրիգոր
Յարութիւնեանի օրով կը նախա-
ձեռնուի մեր ազգային դիւցազներ-
գութեան՝ Սասունցի Դաւիթի հա-
զարանակի տեսնալովութիւնը, որ
մեծապէս կը նոյապէս մեր հոգեւոր
կեանքի վերածնունդին: Օտար ա-
փերու վրայ ծնած ու մեծցած՝ փա-

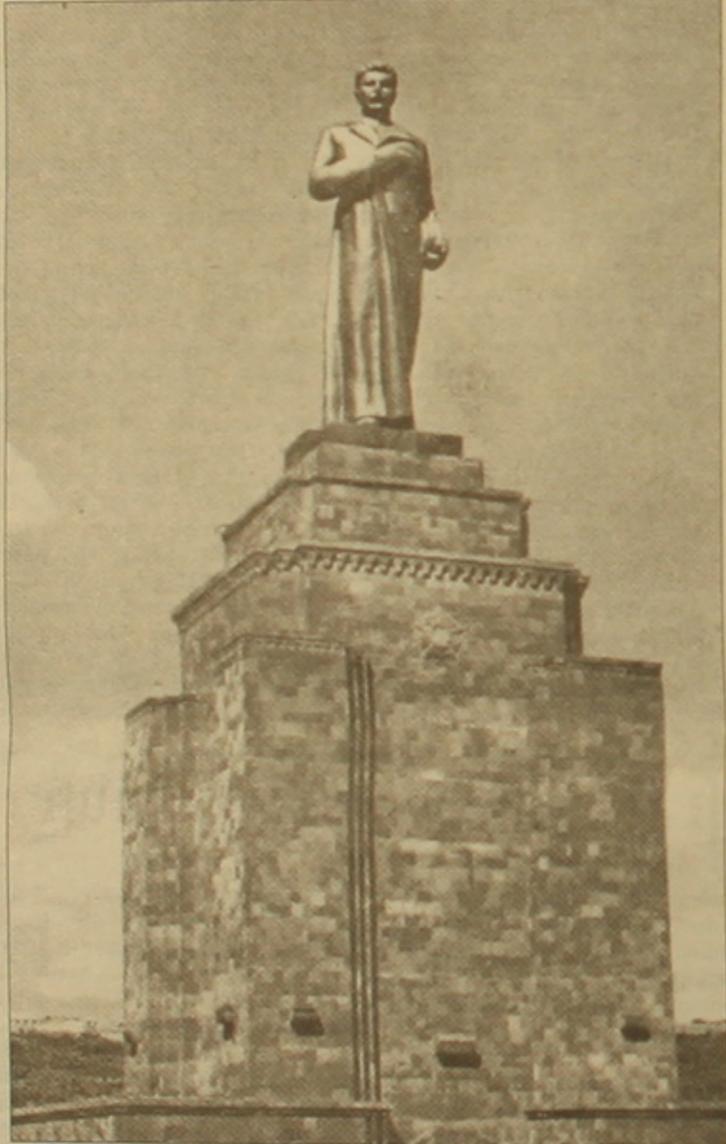
«Մեզ հովիւներ են պետք»

Երրորդ դարու խոշորագույն երգա-
հաններէն Արամ Խաչատուրեան
հայրենի հողին կը կաղովի ամուս-
Յարութիւնեանի շնորհիւ: Կը կազ-
մակերպուի հայրենադարձութիւն:
Համաժամարտային Բ. դասերով
եթէ, երբ Կարսի մարզի ազատագր-
ման հարցը կը մնայ անլուծ, Յարու-
թիւնեանն է որ խիզախօրէն կը գրէ
Ստալինին՝ հայրենադարձութեան
կաղակցութեամբ Ղարաբաղը Հա-
յաստանին վերադարձնելու համար:
1952-ին Մոսկուայի մէջ ան կ'ստուկ
կը մերժէ Մեղրին Նախիջեանի մէկ

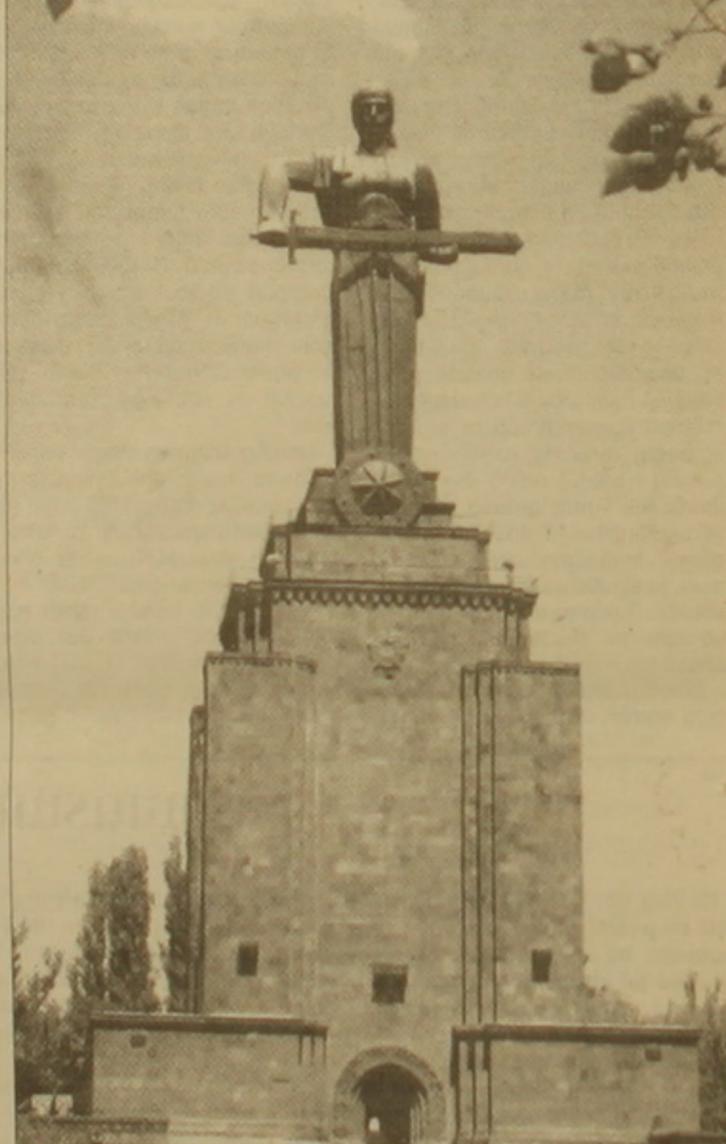
ծրագիրին: Երբ Արքեպիսկոպոս
Մեղրիովը Հայաստան կը ժամանէ
սեղոյն վրայ ծանօթանալու հար-
ցին, Կիրակոսեան զայն կը տանի
Արախի գետի ափին դժարաւոյցա-
նելի վտանգաւոր ճանապարհներով:
Սեղիովը վախէն կը զուստի ու կը
խնդրէ վերադառնալ: Հարցը կը
փակուի:

Հակառակ մեր ժողովուրդին ան-
ցած փառաբան ճանապարհին, հե-
ղինակը կը հաւաստայ հայութեան
աղաքային, հայուն դասնական
սօն ձեռք ձգելու համար «յարմա-
րուղներու» խաղը: Վստահաւոր կը
համարէ նաեւ, երբ ղեկավարներ կը
տառադին անսխալականութեան
մտայնութեամբ ու կը հաւասան, թէ
ամէն ինչ միայն իրենք կարող են ը-
նել: Մէկ անձի կարծիքը կը դառնայ
գերիշխող ու որոշիչ եւ սխալները
կը դառնան անխուսափելի ու շատ
անզան ճակատագրական: Հեղի-
նակը կենսական կը նկատէ ոչ
միայն ղեկավարին անողայման ու
անընդհատ շփոթող ժողովուրդին
ու յատկապէս մատուցանութեան

ուղիները՝ մեր ազգային սրբազան
իդէալներով, մեր հոգեւոր արժէքնե-
րով: Հեղինակը ջերմազոյն խօսե-
րով կը յիշատակէ փառաբանական
սխալները դասնական, գրող ու հրա-
դարձական Քաղաքացիական պատե-
րանին, որ հոգեւոր առաջնորդը,
ոտուցիչն ու ջահակիրը եղաւ Ղա-
րաբաղի ազգային-ազատագրական
փառահեղ դայադին: Ու կ'աւելցնէ.
«Հերոսները միայն ռազմաճակատ-
ներուն մարտնչողները չեն, այլեւ
նրանք, ովքեր թրծած են հայրենիքի
զինուորի ոգին»:

Ամրոց 12 տարի (1950-62 թթ.) հրեժի այս արձանը իշխեց Երեւանի վրա:

1967 թ.-ին ի վերջո վեր հասնեց Սայր Հայաստանի արձանը հատկապէս հրեժի փոխարեն:

մատով փոխարինելու Բաղիւրի ա-
ռաջարկը, որով Հայաստանը դիտ-
աւանդուեալ էր Իրանէն: Յեղատարա-
նութեան 50-ամեակի երջադարձային
ոգեկոյնը կը կազմակերպուի Հա-
յաստանի կառավարութեան ու ա-
ռաջին հերթին Յակով Չարբեանի
կողմէ, որուն վիթխարական աշ-
խատանքին, նաեւ Անտոն Զոյհիմե-
անի գործակցութեան արդիւնն է աշ-
խարհի ամենէն վեհաւոր յուսակո-
թողներէն մէկը՝ Ծիծեռնակաբերդի
համալիրը: Սարգստապետի յուս-
տանով իր ամբողջական կառույցը
կառուցը մասնապէս իրականաց-
ուած է ղեկավար միջոցներով:

Իսկ հեղինակին բազմաթիւ հայ-
րենաւոր իրագործումներէն մէկը
Մեղրիի վրայով Նախիջեան անց-
նելի ճանապարհին անուղղակի
արգիւտման է 1970-ական թուական-
ներուն: Արքեպիսկոպոս ճանապարհ
կառուցը էր Բախումն մինչ-
չեւ Մեղրիի մարզ եւ Հ. Ալիեւը ան-
ձամբ դիմեր է Բեռլինին որդեգր
այդ ճանապարհը հասնէր մինչեւ
Նախիջեան, Հիւսիսային Ասլան-
սեան դաշինքի ծրագրներուն հա-
մահունչ: Թոյլտուութիւն ստացը էր
եւ զինուորական բարձրաստիճան
ներկայացուցիչներէ բաղկացած
միութեանական յանձնաժողովը
նոյնպէս համաձայն գտնուեց էր

ճակատագրին: Միայն Հայաստանի
մէջ մտայնացուած ու զարգացած
մեր ինքնաշիտ խաչարեւուն երեւոյ-
թը ան կը նկատ խորհրդային հայ
ճարտարապետութեան, հայ արուես-
տի ու հայ ժողովուրդի ինքնաշիտու-
թեան: Ինքնաշիտութիւն՝ զոր դիտէ է
դա՛հապանն ու զարգացնեն ազգա-
յին մշակոյթով թրծուած մեր ժող-
վուրդի ղեկավարները, թէ հայրենիք
ու թէ սփիւտի մէջ:

Չգոն ու բանիմաց, Կիրակոսեան
հեռաւորութեամբ ու լքախոտու-
թեամբ կը մասնաւոր կրթութեան
դերը ղեկավարութիւն կերտելու, նոր
սեռերը թրծելու եւ ժողովուրդին գի-
տակցութեան մակարդակը բարձ-
րացնելու սրբազան գործին մէջ: Կր-
թութիւնն է, ի վերջոյ, ամենէն ա-
ղաքակալ, ամենէն հաստաբեր դրա-
մագրովը, անկորցնելի ներդրումը՝
ժողովուրդի մը լինելութեան ու յա-
ւերժութեան գանձարկին մէջ
դրուած: Եվ ափսոս որ կրթութեան
ու մասնատարաբար հայեցի կրթու-
թեան հարցը կարծէ անտեսուած է
ներկայիս թէ Հայաստանի եւ թէ
սփիւտի մէջ:

Նիկոլայ, Կիւրոս

